

oo ge

11
Sive

De

PAULO BINOMINI
DISSERTATIO

ad

Act. XIII. 9.

Quam

SUFFRAGANTIBUS SUPERIORIBUS

PRÆSIDE

VIRO PRÆCLARISSIMO

DN. M. JOHANNES CRAUSIO,

Thum. Misnicô, Amplissimæ Facultatis Philoso-
phicæ Adjuncto,

*Domino Præceptore & Fautore suo omni honoris
cultu prosequendo,*

Publicæ disquisitioni submittit

JOHANNES GAUE, BERLIN.

MARCH.

AUTOR-RESPONDENS,

ad d. Octobr.

ANNO M. DC. LXVII.

JENÆ,

Literis JOHANNIS WERTHERI.

ILLUSTRI VIRO
DOMINO
JOHANNI CHRISTOPHORO

Weren / in Culm, Jcro undiquaque celeberrimo,
Reverendisimi ac Serenisimi Principis ac Domini, Domini
CHRISTIANI, Ducis Saxonix, Julix, Clivix ac Montium,
Postulati Administratoris Episcopatus Martisburgensis,
Landgravii Thuringix &c. &c. Consiliario Intimo ac Cancellario Eminentissimo,

Domino ac Mæcenati suo incomparabili

Philologema hoc

*humillime offert
Illustris ejus Nominis
demiss. cliens*

M. JOHANNES CRAUSIUS,
Fac. Phil. Adj.

I. N. J.

Nter octo amanuenses Spiritus Sancti, per quos ei mysterium Novi Fœderis nobis patefacere visum est, non in extimam rejiciendus est spondâ *ἡνωμασιν* Paulus, cui plus, quàm tertiam N. T. partem debemus. Nam ex XXVII libris ipsi XIV, ex CCLX capp. ipsi C accepta ferimus. Sicut autem

pleraque omnia in illò sunt *ἀξιωματικόν*. Ita vel solum nomen quot exercuit ingenia, disquisitionia inter se, ecquò Saulo Pauli vocamen conveniat? Equidem supervacanea, & curiosa videri queat hæc nominis *ἀκρίβεια*; Et esto sanè, puta, si quis anxie & superstitiosè nimis in hanc curam incumbat, & cardinem Eruditionis in eâ verti putet, aut inter *ἔργα* potius, quàm *πράξεις* numeret. Quandoquidem autem ipsi Spiritui Sancto non fuit dividia nomen hoc tangere; Plures etiam ex Patribus, quâ Græcis, quâ Latinis; plures, aut tantùm non omnes ex Theologis, qui in Praxapostolum aut Epistolas Paulinas commentati sunt; plures etiam ex Philologorum primoribus penitiori consideratione dignum judicarunt hoc nomen: Et præterea aliquot antiquiores ritus Judaici circa illud veniunt observandi. Certè nec me Virgulam censoriam meriturum esse arbitror, si in eòdem argumentò (cui enucleando disertissimus Patrum Chrysostomus integrum triduum impendisse fertur) Vires periclitè, potissimùm quòd ab Autoribus passim varia quidem recenseantur sententiæ, quas dum aliis gravioribus occupati sine Epicrisi dimitunt, lectorem pariter incertum relinquunt. Quoniam igitur etiam in levioribus Veritatem invenisse jucundum, hallucinari verò minùs est periculosum, tentabo, quid valeant humeri, quid ferre recusent. Et quia in hæc quæstione scriptores complures

antiqui juxtâ & recentiores in diversis locis, imò sæpè in eòdem à seipsis dissentiunt locò ; Eò minus mihi vitio verti poterit , si non cum omnibus sentiam , sed liberè , modestè tamen sententiam pronuntiem. Esto igitur Bonò cum DEO

CAPUT I.

Etymon nominum Sauli & Pauli.

§. 1.

ANtequam arcem ipsius causæ ingrediâr , juvabit natales utriusque nominis Sauli & Pauli priùs paulò penitiùs investigare, quoniam id ipsum argumento suscepto lucis non-nihil scenerari potest. Sauli igitur nomen emissitiis si intueor oculis, deprehendo Hebraicum esse הַנְּשׁ nempe, ex radice הִנְשׁ *postulavit, petiit*, unde in participiò Paul emergit הַנְּשׁ *postulatus*, quod dehinc nominascit, & more Hebræis non infrequenti in nomen proprium abit. In Græcò N. T. textu quinquies retinetur Hebraicum σαυλ de Paulò usurpatum (nam Act. XIII. 21. de Saulo Filiò Kis semel occurrit) idque tunc, quando in vocativò, quem vocant, Casu compellatur Paulus, partim à Deò σαυλ , $\text{σαυλ τί με διώκεις}$; partim ab Ananiâ : $\text{σαυλ ἀδελφὲ ἀνάβλεψον}$: In reliquis locis inflectitur ad formam Græcorum σαῦλ .

§. 2. Non audiendi sunt proinde illi, qui Saulum ex Græcanicò σαυλ deducunt, ac *inquietum* exponunt, eò, quòd ante conversionem in Ecclesiâ Christi magnas dederit turbas. Utut enim res ita habeat, & Paulus nondum conversus non quieverit in Ecclesiâ Dei oppugnandâ ; Erat enim $\text{λαμψινόμυρον τὴν ἐκκλησίαν}$ Act. VIII. 3. $\text{ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόβου εἰς τὰς μαθητὰς τῆς κυρίας}$ Act. IX. 1. $\text{πρηθῆσαι τὰς ὀπισθοδρομίας τὸ ὄνομα τῆς χριστιανίας}$ v. 21. Conversus verò non quieverit in eadè propugnandâ & propagandâ : Non tamen id propter fas est $\text{μεταβαίνειν εἰς ἄλλο γένος}$, & vocem domi natam aliundè accersere.

§. 3. Tribuitur autem nomen Sauli in Veteri instru-

men-

mentô primo Israëlitarum Regi ex Tribu Benjamin oriundo. Et quia Paulus nôter ipſius erat contribulis, factu in eſſe ferunt, ut pariter ipſi fuerit cognominis, ſolitos enim fuiſſe Benjaminitas nomine iſthoc non illibenter uti, quod tribui ſuæ ex primô hujus nominis Rege ſplendorem acceſſiſſe arbitrarentur.

§. 4. Alterum nomen eſt Paulus, quod Romanum, eſſe, ac idem valere quod *puſillus* (unde voces *paulum*, *paululum*) ſimpliciſſima & verofiſimillima eſt ſententia. In hiſtoriis ſiquidem Romanis non rarô occurrit. Et arbitrat CAROLUS SIGONIUS *Italus in Nominibus Romanis* Familiam Æmiliam, cui hoc nomen familiare erat, à parvâ corporis ſtaturâ iſtud accepſiſſe, quam eandem Paulo Apoſtolo tribuit NICEPHORUS *lib. 2. Hiſt. c. 37.*

§. 5. Nolim ergô pollicem premere illis, qui nominis hujus Etymon quæſituri Græciam vel Palæſtinam vel utramque ſimul adeunt. Illud faciunt, qui παδρ & parvus καὶ ἀντίστροχον mutant in παδλ & aut qui ad verbum πένυεσθαι quieſcere ſe recipiunt. Græcum ſanè ſi eſſet nomen, forſan in antiquis Græcorum ſcriptoribus, Homero, Heſiodo, Herodoto, Thucydide ejus veſtigia comparerent, apud quos tamen illud vix ac ne vix quidem deprehendes. Deprehendes verô apud ſcriptores recentiores, Plutarchum, Dionem, Appianum, qui res Romanas deſcripſerunt. Iſtud, qui radicem conſtituunt ἤθη operatus eſt, quod Paulus fuerit δεγσηε & καὶ περὶ κτήε ἐργων, *industrius & accubus in negotiis ſuis expediendis*; Aut ἤθη *mirabilis*. Hoc, qui vocem conſtant ex ἤθ os & ἀυλός tibia quaſi os tubæ. Talium igitur originationum autoribus, ſi pro alluſionibus iſtas venditant, ut nigrum theta præſigere nolim, ita ſi pro veris Erymologiis habeant, rati reperiſſe ſe non, quod pueri in fabâ, audient à Philologorum Senatu iſtud Horatii:

O imitatores, ſervum pecus, ut mihi ſapè

Bilem, ſapè ſocum veſtri movere tumultus.

Vid. GEORG. PASOR. in *Lex. BECMANN. in Origg. L. L.* DAVID CHYTRÆUM in *Onomaſt. Tb. ol.*

CAPUT II

Enarratio quatuor sententiarum de Nomine Pauli, quarum I Apostolo istud tribuit ante Conversionem inde usque à serperastris. II in Conversione. III post Conversionem. IV cum nomine Sauli idem facit.

§. 7.

DE Nomine hætenus. Nunc ad rem ipsam. Et quidem de Appellatione Sauli convenit inter Autores, eam Paulo inde usque à Nativitate competere. De nomenclaturâ autem Pauli immane quantum inter se dissentiunt! Constitutam autem quatuor diversarum sententiarum classes; ad has enim revocari commodè poterunt, quæ hîc in disceptationem veniunt. *Vid. Pl. Rev. & Magnific. D. GERHARDUS, Præceptor ac Promotor sanctæ devenerandus ad cap. I. Ep. Rom. Familiam ducant, & primum locum fortiantur illi, qui Pauli nomen ante Conversionem illicò in Circumcisione Apostolo inditum esse, atque eum ita à teneris unguiculis binominem fuisse contendunt, quò pertinent ex Antiquis ORIGINES CATECHETA ALEXANDRINUS in Epist. Rom. ANSELMUS in Epist. Rom. E recentioribus BALDUINUS in Epist. Rom. FRIEDLIEBIUS in Theol. Exeget. WALTHERUS in Offic. Bibl. MATTH. MARTINIUS in Memoriali Bibl. aliiquæ. Facit pro hâc sententiâ, quod nomina infantibus recens natis à partu & quondam consueverint, & etiamnum soleant imponi, cujus rei locus pler testis esse potest historia, quâ sacra, quâ profana. Confer in Veteri fœdere historiam Evæ, Leæ, Rachelis: In Novo historiam Nativitatis Christi & Johannis protobaptistæ. HOMERUS idem docet *Odyss. lib. IIX. v. 550. circa finem.**

*Οὐ μὲν γὰρ τις πᾶντων ἀνάνυμῳ ἐς ἀνθρώπων
οὐ κακός ἔδὲ μὲν ἐδὸλος, ἐπὶν τε πρώτα γένωνται
ἀλλ' ἴπῃ πᾶσι τίθενται, ἑτείνε τῶσι τρεῖς.*

Non enim quisquam omninò absq. nomine est hominum
Ne-

Neque ignavus, neque eximius, postquam primò nati fuerunt.

Sed omnibus imponuntur nomina, simul atque genuerunt parentes.

Cui pariter suffragatur quotidiana experientia. Quoniam igitur usitate & ordinariè infantibus sive unum sive plura nomina indi solent; idem in Paulò contigisse putandum est, nisi evidens aliqua afferatur ratio, quâ evincatur, recedendum hic esse ab ordinariâ viâ, & extraordinarium quid in Paulò admittendum esse.

§. 2. Secundum locum occupant illi, qui Paulum, nomine hòc in *Conversione & Baptismo* ipsi conjunctò indigitatum asseverant. Rationes autem, cur in *Conversione* nomen etiam verterit, aut novum assumpserit, à diversis proceduntur diversæ.

(α) est CHRYSOSTOMI, THEODORETI, THEOPHYLACTI, apud GERH. l. c. qui Deum nominis hujus Autorem faciunt, declaraturum hâc ratione, se Paulum nunc sibi alcivisse servum. Sicut enim servis olim jure belli, coëmptionis vel alio titulo acquisitis nomina à Dominis pro lubitu imponebantur, vel etiam immutabantur in signum Jurisdictionis; Ita & Spiritum S. Paulo tanquam servo recens capto nomen aliud imposuisse. Sed quid prohibet ipsum andire *χρυσόρρημονα? καθάπερ*, inquit, *δεσπότης οικήτην περιέρχου, εἴτι βελόμου αὐτὸν διδάξαι τὴν δεσποτείαν, μετέπησι αὐτὸ τὸ ὄνομα. Οὕτω καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐποίησε τότε, καὶ τὸν ἐξ αἰχμαλωσίας τὸν Παῦλον ἔλαβε, καὶ προσφάτως ἦν ταύτη τῇ δεσποτεία προσελθὼν, Ἄφ' οὗτο μετέβαλε τὴν προσήγορίαν*, h. c. *Quemadmodum Dominus, qui sibi servum comparat, eiq. dominium suum in memoriam revocare vult, nomen ipsius immutat. Ita & Sp. S. tunc egit, & Paulum ex captivitate quasi accepit. Quoniam verò recens nunc huic dominio mancipabatur, ideo appellationem ipsius mutavit.*

(β) est

(β) est DAN. HEINSII *Exerc. sacr. l. VII. cap. 13. ex ritu baptismali nomen accersentis. In baptismò, inquit, qui Circumcisioni succedit, nihil mirum ritus quosdam in Ecclesiã præsertim Veteri servatos. Inter quos & nominis ipsius impositio, cui rei nominalia instituerunt Christiani. Nomen baptizandi dabant & accipiebant: Dabant tum adulti, tum infantes, cum profiterentur nomen, quod in tabulas referebatur, nisi fortè antiquum, qui adulti essent, retinerent. Ita Saulus Paulus dictus; Cornelio ut & aliis non paucis vetus hæst. Et huc trahit etiam illustrissimum locum 1. Cor. XV. 29. de Baptismò $\epsilon\omega\epsilon\gamma\ \tau\omega\nu\ \upsilon\pi\epsilon\rho\omega\nu$, contendens agere eum de Christianã illa consuetudine imponendi nomina superstitem vel defunctorum baptizandis, qui $\epsilon\omega\epsilon\gamma\ \tau\omega\nu\ \mu\alpha\kappa\alpha\rho\lambda\omega\nu$ in eorum vel honorem vel memoriam baptizandi fuerint.*

(γ) eorum est, qui putant Paulum induisse hoc nomen vel ex singulari pietatis zelò, quasi ne pristinum quidem nomen retenturus esset, quod velle videtur Autor Prologi in *Epist. Paulinas* subjuncti N. Testamento Bæcleriano, quem EUTHALIUM DIACONUM vulgò faciunt, quando Paulum nomen mutasse, & ita $\epsilon\iota\varsigma\ \alpha\lambda\epsilon\gamma\upsilon\ \text{C}\omega\sigma\epsilon\iota\alpha\varsigma\ \text{C}\eta\lambda\omega\nu$ ad summum pietatis zelum aspirasse scribit. Vel modestiæ & humilitatis ergò, sicut & 1. Cor. XV. 9. se sanctorum minimum appellat, quod HIERONYMUS & AMBROSIVS probant.

(δ) est WILHELMI SCHICKARDI apud BUXTORFFIUM in *præfat. Concord. Ebr.* qui conjicit fortè in signum pœnitentiæ & veræ conversionis nomen Sauli in Paulum mutatum esse idque ex ritu apud Judæos recepto. *Apud hos enim, verba sunt BUXTORFFII, moris est, ut gravi ac diuturnò morbo laborantes, in summò ejus incrementò nomen, quod prius habebant, mutant, novumq; asciscant, quod deinde per totam vitam retinent, quò factò statuunt mutationem simul Morbi vel ad Vitam vel ad mortem fieri. Recensetur ab illis hac mutatio nominis inter signa pœnitentiæ,*

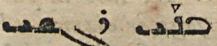
ria, quâ talis vult restari ac vocere, se unâ cum nomine
vitam & actiones suas in melius commutaturum, itâ ut
planè alius ac novus homo videatur. De hoc legitur in
Talmud Tract. השנה ר"א ר"א fol. 16. Col. i. ' יצחק ר'.

דברים מקרעם גור דינו של אדם אלו הן
צדקה צעקה שינוי השם ושינוי המעשה:

Dixit R. Isaac, quatuor res rescindunt sententiam judi-
cialem hominis, videlicet eleemosyna, vociferatio, muta-
tio nominis & mutatio operum. Illustratur hoc ibidem,
quantum ad mutationem nominis, exemplo Sara, quæ
mutatò nomine benedictionis particeps & puerpera facta fue-
rit: Et additur, mutationem quoque loci à nonnullis huc
referri. Idem habet Maimonides in Halachos Teshubha
libri Jad: מרובי התשובה להיורא השב צועק תמיד
לפני השם בבכי ובתחנונים ועושה צדקה
כפי כחו ומתרחק מן הרבר שהטת בו ומשנה
שמו כלומר אני אחר ואינו אותו האיש שעשה אותן
המעשים ומשנה מעשיו כלן לטובה ולדרך ישרה
וגולה ממקומו שגולה מכפר עון: Ex Ritibus pœ-
nitentiæ est, ut pœnitentiam agens, jugiter clamet ad
Deum cum fletu & deprecationibus, ut pro facultate suâ
Eleemosynas largiatur, ut elonget se procul à re illâ, in
quâ peccavit, ut nomen suum mutet; quasi diceret: Ego
non sum vir ille, qui actiones istas perpetravit, ut in
melius mutet omnia sua opera, ac denique è locò suò mi-
gret. Nam exilium expiat iniquitatem. Formula Ora-
tionis, quâ utuntur Judæi periculose decumbentes in mi-
tandò nomine, ex librò precationum Judæorum Italo-
rum hæc affertur à laudatò BUXTORFFIÒ in Synag. Judaic.
cap. 49. p. 696. Misereatur Deus super N. N. vitæq; ac va-
letudini pristina eum restituat, voceturq; nomen ejus in
posterum N., latetur in Nomine hoc suo & confirmetur il-

lud in eò. Sit quassò beneplacitum tuum ó Deus, ut mutatio nominis ipsius faciat ad abolendum ab eò omnia decreta dura & mala, & ad lacerandam sententiam contra ipsum latam. Si mors decreta est super N. (nomen prius) non tamen decreta est super N. (nomen posterius & novum) si decretum malum factum est contra N., non est factum contra N. En hác horâ est quasi Vir alius, sicut Creatura Nova &c.

§. 3. Sed properandum est ad tertiam classem eorum, qui diu post Conversionem óνομασθησάντων Pauli factam esse statuunt, eò, quod tum demùm nomen hoc de Paulò usurpetur, hiq̄ue rursus in duas scinduntur partes.

(a) AMBROSIIUS CATHARINUS Italus, & ALPHONSUS SALMERO in Epist. Rom. contendunt hoc factum esse X circiter Conversionis anno, tunc scilicet, quando Paulus cum Barnabâ ab Ecclesiâ Antiochenâ iussu Sp. S. segregatus fuit ad prædicandum gentibus Evangelium Act. XIII. 2. Ibi enim cum novò officio novum quoque ipsi collatum esse nomen, perindè ac Filii Zebedæi Jacobus & Johannes à Christo ad Apostolatatum vocati cognominantur, Βαυσαγγες, filii tonitru Marc. III. 7.

(β) Alii XI Conversionis annò, post conversum scilicet Sergium Paulum ab Apostolò factum hoc esse volunt; idque vel amicitia cum Proconsule inita ergò, perindè ac quondam Eusebius Casareensis Pamphilus vocatus est ab amico suo Pamphilò Martyre, aut ut liberti dominorum nomina ferre solebant, quod placet Caf. BARONIO Cardinali: Vel in memoriam victoria à Sergiò Paulò conversò relata, ut quâ ratione Scipio subjectâ Africâ Africani nomen sibi sumpsit, & Metellus Cretâ Insulâ subjectâ inigne Cretici suæ familiæ reportavit, & Imp. Romani ex subjectis Gentibus Adiabeni, Parthici, Sarmatici nuncupantur, ita & Paulus ad prædicandum gentibus Evangelium missus, à primò Ecclesiæ spoliò Sergiò Paulò victoria suæ tropæa re-
tu-

tulerit, erexeritque vexillum, ut Paulus diceretur ex Saulo, Amplectuntur hanc sententiam HIERONYMUS in *Catal. Script. Ecclesiast.* Cum primum, inquit, ad predicationem ejus Sergius Paulus Proconsul Cypri credidisset, ab eo, quod eum Christi fidei subegerat, sortitus est nomen Pauli. Et AUGUST. lib. 8. *Confess. c. 4.* his verbis. Cum Paulus Proconsul per ejus (Apostoli) militiam debellatâ superbiâ sub leni jugo Christi missus esset, Regis magni Provincialis effectus, Ipse quoque ex priori Saulo Paulus vocari amavit ob tam magna insigne victoria.

s. 4. Superest quarta & ultima Classis eorum, qui nomen Sauli & Pauli idem prorsus esse contendunt, æquè ac Jochanan Ebræorum, Joannes Græcorum & Latinorum, Hans Germanorum, Jean Gallorum, Giovanni Italorum, unum idemque nomen expriment. Ita THEOD. BEZA in *Cap. XIII. Actor.* Quem Judei & Syrii Schaul vocant, idem à Græcis, qui eò tempore Romanis nominibus magis assueverant, Paulus fuit dictus, propter summam horum nominum affinitatem. Cum igitur ab hoc tempore atq; ad eò ab hac historia incipiat Paulus suo illo inter gentes Apostolatu defungi (prius enim non nisi inter Syros & Judæos erat versatus) meritò incipit ab hac historiâ Lucas illud nomen ei tribuere, quod ipsi perpetuum postea fuit inter gentes, quibus videlicet nunquam desinit Evangelium prædicare. Ac facile mihi quidem persuadeo, primum à Proconsulis Romanæ familiâ ita vocari cepisse. It. ERASMUS in *Rom. I.* Arbitror Paulo primum Hebræo nomen Hebraicum inditum Saul. Nam hoc nomine compellat illum Christus in viâ. Σαυλ, Σαυλ τί με διώκεις, Saul, quid me persequeris. Deinde quoniam Aegyptus Cilicia, & huic finitima Syria pars, propter Alexandri M. imperium & postea Romanam administrationem, jam ferè Græcò Sermone utebatur, Hebraicam vocem in Græcam

formam fuisse deflexam, quod Græci nullum habeant vocabulum in λ desinens, atque ita ex Saul factum esse Saulum, quemadmodum & hodie Latini ex Adam faciunt Adamum, ex Abraham Abrahamum, ex Joseph Josephum. Deinde quoniam Pauli nomen juxta Græcos ac Romanis erat familiare, & Saulò rursum factum esse Paulum, ut vocabulum etiam libentius agnoscerent, quorum se Doctorem profitebatur, & hic quoque omnia fieret omnibus. Ipse certe hęc nomine perpetuò usus est in scriptis suis. Et JOH. DRUSIUS Præter: lib. V. p. 180. Saulus & Paulus ita differunt, ut Jesus & Jason, Dosithai & Dosithæus, Simon & Simo id est Σιμων, Tarphon, & Trypho, id est τρυφών, quod est nomē merè Græcum. Confer. & BARTHIUM citatum cap. seq. §. 2.

C A P. III

*Epicrisis de quatuor sententiis, ex quibus
I probatur. Difficultates, quæ II, III &
IV premunt, produciuntur.*

§. 1.

INquirendum nunc ulterius est in recensitarum hactenus sententiarum fundamenta, ut constet, cuiam calculus potissimum adjiciendus. Et sanè illicò primæ, quæ Paulum à Juventute facit binominem, & antiquitate & probabilitate suâ præ cæteris se mihi commendat. Non enim fontica hęc apparet causa, cur regia & communis *ὀνομασθησίας* in Juventute fieri solitæ sit deserenda via. Non equidem ignoro, interdum etiam hominibus adultis nomina sive mutata, sive nova superaddita fuisse, ut docent exempla Abrahæ, Jacobi Patriarchæ, Petri Apostoli. Verùm id inter rariora & extraordinaria numerandum est, & idèò admittendum, quod id evidenter doceat Scriptura, quæ quia in aliis hoc tanquam peculiare recenset, in Paulò verò, cujus tamen historiam præ cæteris diligenter enarrat, id ipsum non docet, hoc potius
pro

pro hac sententiâ, quàm contra eam militabit. Adde quod
Act. XIII. 9. ubi utriusque hujus nominis simul fit mentio,
Sp. S. non dicat, Saulus qui nuper vocatus est aut nunc de-
mùm vocatur Paulus, sed absolutè dicit: Σαῦλ ὁ καὶ Παῦ-
λῳ, edoſurus, nisi me fallit animus, utriusque nominis
eandem rationem esse, & utrumque Paulo ordinarie & eò-
dem modò eòdemque jure competere.

§. 2. Neque verò insolens putandum est, quod Judæi
vel duobus nominibus, vel nominibus Græcis aut Romanis
sint insigniti. Adducam hanc in rem antesignanos Philolo-
gorum: Sic autem ERASMUS in argument. Epist. Rom. Mihi
vero propior videtur Origenis opinio, quemadmodum in
Veteris Instrumenti libris aliquot conperimus, diversis no-
minibus notatos, velut Idida dictum, qui aliàs vocatus est
Salomo, & Ozian alicubi dictum, qui alibi sit Azarias. Item
in Evangelicis literis Luca dictum Levi, qui se in suo
Evangelio Mattheum nominat, ita Paulo geminum fuisse
Vocabulum. JOS. SCALIG. lib. 3. Canon. Isagog: Major pars
Judæorum binomines erant, alterò nomine Judaico, altero
Græco, ut Jannaus Alexander, Joakimus Alcimus, Jesus Ja-
son, Onias Menelaus, Johannes Hircanus, Paulus Saulus,
cujus nominis Latini non prius est mentio in Actis, quam
ad gentiles missus est, quibus notior erat Romana appella-
tio, quam Judaica. Et totidem propè verbis DRUSIUS
l. c. Major etiam pars Judæorum binomines erant, alterò
nomine Judaicò & alterò Græcò. Jannaus Alexander, Joa-
kimus Alcimus, Onias Menelaus, Johannes Hircanus, Ale-
xander Salome &c. Quibuscum facit & πολυμαθῆσαι
CASP. BARTHIUS Advers. lib. VII. c. 4. p. 317. qui post-
quam monuisset suprâ, Judæos ultimarum temporum no-
minibus promiscuè tam Græcis, quàm Latinis sese censuisse,
subjicit porrò. Insuper verò non omittendum mihi vide-
tur nomina Græca eos junxisse native Lingua eorum He-

braica, ut simul utraq̃ appellari potuerint. *Exempla* occurrunt in *Matthæo*, qui & *Levi Gracò* Hebraoꝝ sermone nominabatur, ut ex ipsis *Matth. IX. Marc. II. & Luc. V. capp. inter se comparatis discimus. Ita & Marcus suâ maternâ linguâ Johannes* audiebat, ut clarum ex *Act. XII. Extremò pariter exemplo Petri*, qui *Cephas* alioqui nuncupabatur. Sed notandum in accessionem quoque *Latina* eodem tempore vocabula addita illustribus nascentis *Christianismi* viris, qualis est *Aquila*, qualis femina *prisca*, qualis itidem *Junia & Urbanus* nomina Romana *cap. XVI. Epist. Rom. Qualis Simon cognomento Niger Act. XIII. Atque eandem hanc causam dandam existimo, cur Paulus voluerit nominari deinceps Apostolorum ultimus simul & primus, doctorꝝ gentium, cum predicaret Evangelium Gracis & Latinis, cum antehac Saulus nominaretur, idque nomen ignotius gentibus foret, quarum Idiotismo ut accederet, unam literam mutare non reuinit, idq̃ eò tempore, quò *Sergium Paulum Proconsulem, comespicitis Elima Barzehu prestigius, verâ doctrina Christo* lucrificet, ut vides, tum primùm ei utrumque nomen adscribi *Act. XIII.**

§. 3. Cùm igitur inter *Judæos* illius temporis usu fuerit receptum, ut nomina Romana sibi asciscerent; Multò minus in *Paulò* cive Romano mirandum est, præter *Gentilitium* *Sauli* nomen ipsi quoque nomen impositum fuisse Romanum, quod jus Civitatis, quò se ipse tuetur *Act. XVI. 37. c. XXII. 3. testari* posset; Sive illud jus commune fuerit *Paulò* cum reliquis *Tarsensibus*, indeptis id ipsum à *Julio Cæsare* ejusque successore *Augustò*, cujus utriusque partes in bellò *Civili* strenuè adjuverant, quod quidam volunt, unde & ex *Dion. Cass. l. 47. colligit FRIEDLIBIUS*, Tarsum inde *Julio* polin dictam esse; sive id solis *Pauli* Majoribus tributum sit, ita ut simul nomen quoque *Pauli* acceperint ab iis, quorum beneficio civitatem Romanam erant consecuti, exemplo
Caji

Caji Valerii Caburi à C. Valeriò Flaccò civitate donati *Cæs. lib. 1. bell. Gall. c. 47.* & Demetrii cujusdam per Dolabellam jus Civium adepti, & inde Publii Cornelii nomen ferentis apud *Cicer. lib. 13. ad fam. ep. 36.* ut vult *SCIPIO GENTILIS Jtus Comment. in Epist. Philem. c. 3.* qui & priorem sententiam de totâ Tarsensium Civitate Civitatem Romanam adepta falsitatis arguit.

§. 4. Urgetur autem contra hanc sententiam, quod Pauli nomen nunquam tribuatur Paulo Juveni in Scripturâ, quod tamen fieri debebat, siquidem ille eò fuisset insignitus; Verùm enim verò responderi potest, sicut aliàs à *Negatione actus secundi vel usurpationis ad negationem actus primi vel possessionis non licet argumentari;* Ita nec hîc sequitur; Paulus non usurpavit alterum nomen in juventute, E. nec habuit: quandoquidem & nostris moribus frequenter venit usu, ut personæ multinomines unò saltim censeantur nomine, reliquò aut reliquis dissimulatis. Ita Zachariæ, à Judæis lapidibus obruti inter templum & altare, parens *Matth. XXIII. 35.* vocatur Barachia, quod nomen in V. T. nullibi usurpatur de eo, sed *semper nomen Joadæ*, non tamen ipsi ideò non competiisse concedent Theologi. Quod autem Paulus, quamdiu versatus est inter Judæos & Syros, Sauli, postquâ verò transiit ad Græcos & Romanos, Pauli nomine nuncupatus est, ideò contingisse videtur, quod illis prius, his contrâ posterius nomen notius & familiarius esset.

§. 5. Secundæ Sententiæ, quâ in Conversione Apostolus Pauli nomen abdicatò pristinò accepisse dicitur, obstat partim, quod in historiâ Conversionis nec vola nec vestigium hujus rei extet, partim quod multoties adhuc post Conversionem c. IX. XI. XII. XIII. A&. Paulus vocetur; Unde *ERASMUS in argument. Epist. Rom. Sententiam hanc* (quod mutatâ Religione simul & nomen mutaverit) *planè refellit Lucas*, quod cum aliis aliquot locis, tum in eòdem cap. *Saulus dicitur jam Christi prædicans Evangelium.* Et *BARTHIUS l.c. Non accedimus opinioni summorum alioqui Virorum, qui mutasse prius Vocabulum dicunt Apostolum, id enim si fecisset, non opus erat Evangelistæ adjungere*

gere Σαυλ & ὁ κτλ Πάυλ &. Sed speciatim singulas rationes
ἐν περιστάσι, nunc expendam.

(α) CHRYSOSTOMI igitur Conjecturæ, quâ divinò
jussu Paulus fertur mutasse nomen, ut subinde memòr esset
servitutis Deo præstandæ, respondeo, de Romanorum quidem
servis constare; ipsos ita oportuisse mutare nomina, de Dei
verò Ministris non, quippè qui absque hoc poterant officii sui
esse memores.

(β) HEINSIO respondet B. D. JOH. TOB. MAJOR
Exegem. Praxapostoli ad c. IX. 18. Oppido, inquit, falli-
tur, illa enim nominum in tabulas relatio, quæ hodiè bap-
tismo conjuncta est, & die lustrico peragitur, quæq; olim in Ec-
clesiæ diptychis, triptychis, aut polyptychis seu Commentariis
asserabatur, baptismati non ex instituto Divino, sed hu-
mana tantum adinventione accessit, quemadmodum &
Circumcisioni in V. T. Hanc autem avò Paulinò usu receptam
fuisse μέγα διακρίσιμα est, neq; credo Heinsiam se tuiturum
esse διὰ τὴν αἰτίαν Clementis, Hierarchiæ Ecclesiasticæ Dionysii,
aut Canone XXX. Synodi Nicena ab Alfonso Pisano edita,
scriptus pridem à Vulgo Criticorum virgulâ censoriâ notatis
ac obelò confossis. Quod porò provocat HEINSIUS
ad 1. Cor. XV. 29. respondet idem. Quasi verò non aliquot
millia Gentilium citra ullam spem ἀναβίωσις quæ de Apo-
stolo sermo est, demortuorum nomina assumpserint. Inde
enim nomen Claudio Lysia Act. XXIII. 26. Flavio Josepho,
aliis, adeò ut videatur omninò ad locum obscurissimum pene-
trandum, alios plus ingenii & eruditionis addo & accura-
tionis contulisse. Vid. de h. l. WALTH. in append. Harm.
Bibl. Excell. DOMINUS BOSIUS Præceptor meus colen-
dissimus in Dissert. de Clericis & nuper Dn. D. Henricus
MÜLLERUS Theologus Rostochiensis in Dissert. de hoc
loco.

(γ) Ad conjecturam eorum, qui vel ob pietatem vel hu-
mili-

militatem Paulum nomen mutasse volunt & ita quidem ipsum facere potuisse, fecisse v. nullibi dicitur.

(d) SCHICKARDI *σοχασμὸς* ut eruditus est, et si potior non occurrat, non insuper habendus: Ita hic, ubi facilius se offert extricandi ex difficultatibus semita, meritò hæc præ illa calcanda est, maximè cum de antiquitate illius ritus pœnitentialis nihil constet.

§. 6. Tertia sententia eorum, qui post Conversionem Paulum hoc nomine indigitatum esse arbitrantur, præter id, quod destituitur suffragio Scripturæ, etiam aliis premitur difficultatibus, & quidem.

(α) CATHARINO obstat, quod post ablegationem ex Ecclesiâ Antiochenâ factam Act. XIII. 3. adhuc bis vocetur Saulus v. 7. 9. Exemplum Filiorum Zebedæi causam vix iuvat; Hos enim Boanerges vocatos esse apertè docet Scriptura, Paulum non item. Addo, quod illud nomen appellativum potius sit, quàm proprium, de quò hic controvertitur.

(β) Illis, qui à Sergiò Paulò nomen derivant, fraudi est, quod ante Conversionem ejus jam tum vocetur Paulus Act. XIII. 9. In V. 12. autem demùm fit mentio Sergii Conversi. Unde ERASMUS *l. c.* *Opinionem hanc minus probabilem facit, quod Lucas hoc ipso capite scribit; Saulus, qui & Paulus, repletus Sp. S.; haud obscurè declarans, eum binominem fuisse, priusquam Sergius à Paulò esset conversus.* Neque ad *σεργίου* hic confugiendum est, ubi nulla urget necessitas. Cadit ergò simul sententia BARONII, quasi amicitia ergò nomen Sergii alterum assumerit Paulus, maximè cum nullibi referatur, quod Apostolus Sergium hunc ex omnibus amicis habuerit eximum: Cadit assertum HIERONYMI, quasi nomen illud tropæi vice sibi crexerit Paulus, cum primis, quod censente BARONIO, Paulinæ Modestæ, gentium more ex obtentâ Victoriâ gloriæ insigne sibi sumere, non conveniens videatur.

§. 7. Tandem ultima sententia, quæ nomen Sauli & Pauli propter affinitatem planè pro eodem habet, nec aliter

C

dif-

differre statuit, nisi quod illud sit Ebraici idiomatis, hoc verò Græci, unicâ saltim literâ mutatâ, improbabilis ex eò redditur, quod Petrus, qui tamen Ebræus est, & ad Ebræos scribit 2. Pet. III. 15. non Saulum vocet, sed Paulum. Quod si verò Saulus esset idiomatis Eberini, debebat constanter ab Ebræis ita appellari, nec Græcus vel Romanus idiotismus assumi. Adhæc Idiotismo Græco vel Romano videtur jam tum satis indulgendum esse, quando ex Schaul facta est mollior Vox Σαυλ, ut proinde non opus sit ulteriori metamorphosi. Adde, quod alioqui evidens sit, nomen Sauli totò celo differre à nomine Pauli, eò, quod illud Hebraicum, hoc Romanum sit. Quæ Ergò Urgens Causa est, nomina aliàs diversissima hîc pro eòdem velle venditare? Sed manum de Tabula. *Plum qui volet, adeat THOMÆ MASSUTII Recinerensis Jesuitæ librum de vitâ Pauli, Lugduni anno 1633. editum. Conf. omnino Amphiss. DN. CHRIST: FRID Græcænsis OBSERVATIONES in Epist. Philem. pag. 19. seqq. & B. GLASSII Philolog. S. lib. IV. Tract. 3. observ. 5. & 12.*

COROLLARIA.

- I. *Subscriptiones locales Epistolarum Paulinarum non sunt extra omnem dubitationis aleam positæ.*
- II. *In subscriptionibus numericis librorum, tum historicorum, tum dogmaticorum N.T. six non notat versum.*
- III. *Jacobus Autor Epistolæ Catholica non est Filius Zebedæi.*
- IV. *Diversitas Styli non statim arguit diversitatem scriptoris.*

Gavi

Gaudi Salaidos non ultima portio nostræ,
Pectus cui finxit Deus ex meliore metallo,
Solicite Pauli dum nomen discutis, ipse
Hoc simul assequeris, ne post sine nomine vivas.

*Præstantiss. atque Politiss. Dn. Respondenti-
Autori, Fautori & Amico multum a-
mando & honorando bene ominaba-
tur*

PRÆSES.

Evadas *Σκηνος* *selectum*, comprecor, Almi,
Quale fuit, cujus nomen utrumque doces!

*Per Exim. & Literatiss. Dn. GAUEN, Contra-
neo & Amico meo honoratiss., cum publi-
cam cathedram plaudentibus Salanis
Musis maximâq; cum laude animaret,
puri puri affectus restandi ergo stante
pede deproper.*

M. Petrus Vehr, Berl. March.

Nomina bina TIBI cordi est dum querere: PAULO
Invenis en! felix, invenis atque TIBI.

Ars tua dat laudem, virtute parantur honores:

Hinc merito surgunt nomina bina TIBI.

*Hæc paucilla Eximio atque Doctissimo Dn.
Autori-Respond. proferante calamo gra-
tulabundus effudi*

M. Joh. Henricus Syrbius,
Schönbrunno-Misnicus.

Tandem tanta capit, mi Gaudi, præmia crebræ
Sedulitatis homo, tantumque ascendit honoris
Culmen, quem à puero fugit vigilantia nulla.

Ad

Ad claræ Sophiæ summos Te tollet honores
Mox tua sedulitas, & cinget tempora fronde.
Cuncta tua in Summi laudes suscepta Jehovæ
Pectore sincero cedant feliciter opto.

*Hæc paucis eruditissimo Domino Respondenti
amico atq; commensali suo dilecto gra-
tulari debuit*

Hardovicus Henricus Rhoden,
LL. Studiosus.

Is certè est felix & terque quaterque beatus
Qui voti & casti compos amoris amat.
Is verò est sapiens, qui, quod complexus amore
Est semel, in coepto pergit amare modo.
Hoc, mi Gauc, facis; viridi succensus in ævo
Pieridum flammâ pergis amare mora
Quod jam testantur Salanæ pulpita nostræ,
Dum Pauli nomen volvis utrumque benè.
Perge, tuum nomen quum semper in orbe vircebit
Tempore, pro meritis præmia digna feres.

*Paucula hæc Pereximio atq; doctissimo Dn. Gau,
amico & fautori suo singulariter dilecto,
gratulabundus apposuit*

Christianus Eichler/ Altenb. Misn.

Enucleas doctâ PAULI dum mente vocamen,
Famosâ, GAUI, sedulitate micas.

*Gratulabundus applaudit Domino Contuber-
nali & Commensali suo perquam dilecto*

David Henricus Sincfe/ Freib. Misn.

S. S. Theol. Stud.

F I N I S

AB: 155735 (1)

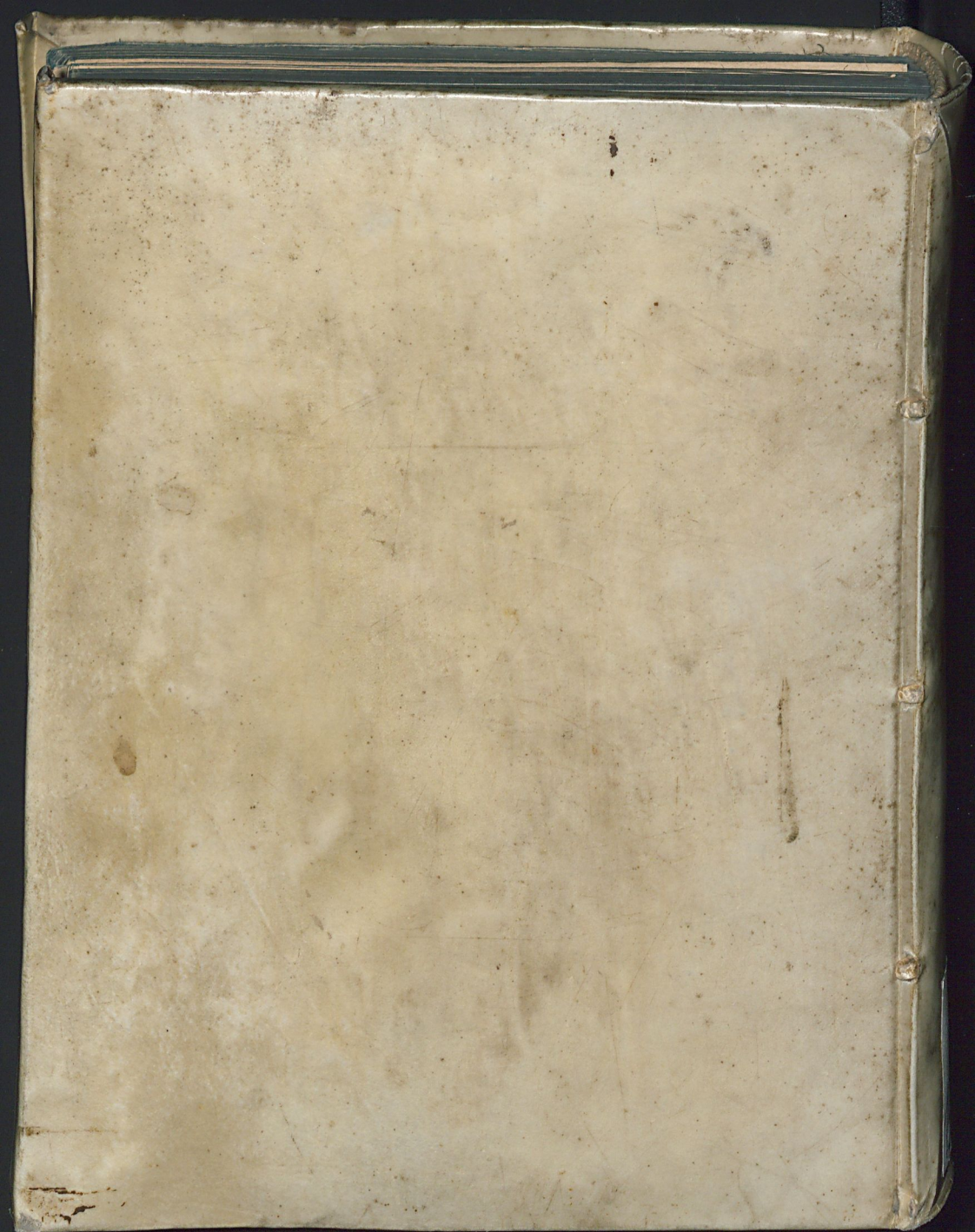
ULB Halle 3
003 023 915

80

Vb 12

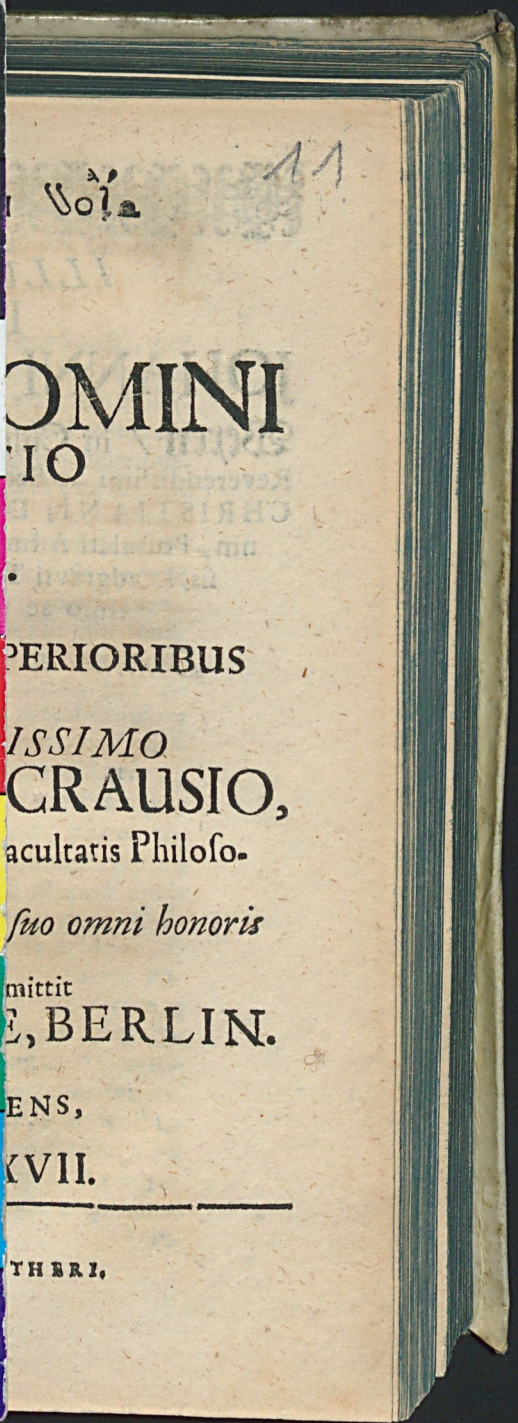

B.I.G.

Farbkarte #13

OMINI
IO

PERIORIBUS

ISSIMO
CRAUSIO,
acultatis Philoso-

suo omni honoris

mittit
E, BERLIN.

ENS,
XVII.

THERI,

